

PRACA

Pismo poświęcone sprawie robotników i inteligencji pracującej.

Cena prenumeraty:
Miesięcznie Mk. 100
na prowincji „ 110

UWAGA: Prenumeratę, oraz wszelkie należności przesyłane pocztą, należy adresować jak następuje:
PAWEŁ URBANIAK
Łódź, Przejazd Nr. 3,
„Praca”.

Administracja otwarta od g. 9 rano
..... do 7 wieczorem. ....

Redaktor przyjmuje we wtorki i piątki
..... od 5 — 7 wieczorem. ....

Sekretariat Redakcji otwarty dla publiczności od 6—8 wiecz. codziennie.

Rękopisów nienadających się do druku Redakcja nie zwraca.

Artykuły bez oznaczenia honorarium uważane są za bezpłatne.

CIENA OGŁOSZEŃ:
Przed tekstem mk. 40.—
w tekście mk. 50.— reklamy mk. 25.—, nekrologi mk. 20.—, komunikaty mk. 25, zwyżkowe mk. 12 za wiersz nonparelowy jednokolumnowy.

Ogłoszenia drobne 4.— za wiersz, dla poszukujących pracy 2.—

Ogłoszenia zamiejscowe o 50 proc. drożej. — Zagraniczne o 100 proc. drożej. Ogłoszenia wysyłane po p. 6 wiersz. 50 proc. drożej.

Redakcja i administracja Przejazd № 8.

TELEFON № 32.

Konta czkowe P. K. 0.60143

Prenumeratę i ogłoszenia dla pisma „Praca” przyjmuje Biuro pism A. Zatorski, w Pabjanicach, Zamkowa Nr. 15.

Kino-Teatr

Piotrkowska róg Główniej.

Dzisiaj 1-sza seria

Najlepszy film sensacyjny jaki widzieliśmy na ekranach

MOTŁOCH — Cienie i Blaski

PARYŻA

Przepiękny i ciekawy ten film wykonany wspaniale pod względem techniki i wystawy przewyższa najwybredniejsze marzenia o sztuce kinematograficznej i znacznie przyćmił sławę znanego filmu „CZERWONY AS”.

W sprawie przymierza angielsko-japońskiego.

Japoński następca tronu odwiedził niedawno Anglię. Odwiedziny te mają wielkie znaczenie dyplomatyczne i pozostają one w prostym związku z próbami utrzymania w dalszym ciągu przymierza angielsko-japońskiego.

Przymierze to zawarto na trzy lata w 1902 r. zostało na lat dalszych 6 odnowione w r. 1905, a następnie na lat 10 w r. 1911.

Było przewidziane, że po upływie wyznaczonego terminu przymierze będzie automatycznie przedłużane z roku na rok, o ile jedna ze stron nie wyrazi życzenia zerwania lub zmiany umowy.

W swojej zasadniczej treści przymierze to miało na celu gwarancję niepodległości Chin przeciw tendencjom rosyjskim.

Wiadomo, że w r. 1905 Japonia nie korzystała z pomocy sojuszniczej Anglii i sama uporała się w walce z Rosją. Mimo to przymierze angielsko-japońskie pod wpływem wydarzeń wojennych rosyjsko-japońskich — stało się zaczepno-odporne. Japonia obiecała bronić kolonii angielskiej Indji na wypadek wojny; wówczas też nastąpił podział panowania na morzu: do Japonii miał należeć wpływ na morzach dalekiego wschodu, do Anglii — ocean Indyjski. Podstawą sojuszu pozostawała nadal obrona nietykalności Chin.

Wypadki wielkiej wojny zmieniły wzajemne stosunki między wielkimi mocarstwami. Na drodze Japonii stanęły Stany Zjednoczone A. P., które wzięły czynny udział w wielkiej europejskiej zawierusze wojennej. Stosunki po wojnie między Japonią a Stanami Zjednoczonymi nie są najlepsze. Konflikty i nieporozumienia mnożą się ciągle. Rywalizacja o wpływy w Chinach, spór o niewielką, ale ważną wyspę Yap, rywalizacja na morzu, nieporozu-

mienie we Władywostoku, gdzie oficer amerykański padł ofiarą gniewu placówki wojskowej japońskiej, wrogi ruch antyjapoński w Kalifornji — wszystko to jest materiałem, który w odpowiednich okolicznościach może rozplonąć pożogę.

Tego się obawia Japonia i dlatego zwraca swe oczy ku Anglii. Ta jednak całą swą postawą zdaje się okazywać, że pragnie w sporze między Ameryką a Japonią pozostać neutralną.

Jest rzeczą wielce wątpliwą, czy dojdzie do odnowienia przymierza angielsko-japońskiego. W Anglii bowiem są kółka nieprzyjazne dla Japonii, a domagające się raczej zbliżenia do Stanów Zjednoczonych. Zresztą o sprawach sojuszu decyduje nie tylko metropolja angielska, ale i kolonie, z którymi sfery centralne w Londynie liczą się bardzo. Otóż wszystkie niemal kolonie angielskie sprzeciwiają się odnowieniu przymierza.

Anglicy zamieszkali w Chinach zażądali energicznie, aby przy ewentualnym wznowieniu przymierza angielsko-japońskiego, była ze strony Anglii zastrzeżona całość, niepodzielność i suwerenność Chin. Traktat powinien, zdaniem ich, zadowolniać w równej mierze Anglię, Japonię i Chin.

Australja odpycha wznowienie przymierza, ponieważ obawia się emigracji japońskiej i umowy handlowej, która byłaby następstwem politycznym, a która poddałaby pod wpływ japoński gospodarkę Australji.

Kanada jest tego samego mniej więcej zdania.

Co do samych Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, o których względy Anglija bardzo zabiega i z których zdaniem ogromnie się liczy — to są one zdania, że gdyby przyszło do zawarcia przymierza

angielsko-japońskiego, to jednym z jego punktów powinno być wyraźne zastrzeżenie, że Anglija nie będzie się mieszała do jakiegokolwiek wojny japońskiej.

Dotychczasowe więc przymierze zwalczone jest ostro przez wszystkie kolonie angielskie, których wpływ na kierunek polityki rządu centralnego w Londynie z dniem każdym niemal wzrasta.

Wszystko to nie rokuje dobrych wyników dla Japonii, która przyszłość swą widzi we wpływie swoim na Chinę i w mocnym stanowisku na oceanie Spokojnym. Jeżeli jej tego Anglija nie zagwarantuje, to wszelkie przymierza dla Japonii będą bezwartościowe.

Jednak i Japonia ma pewno mocne atuty, z którymi się Anglija liczyć musi. Bolszewizm czyni wielkie postępy w Azji. Mezopotamja, Persja i Afganistan już się zbolszewizowały. Płomień się rozszerza i może ogarnąć Indję, czego się tak bardzo boją Anglicy. Ochronić Indję przed bolszewizmem może tylko Japonia. Oczywiście nie uczyni ona tego bezinteresownie.

Dyplomacja angielska uznając konieczność odnowienia przymierza, musi się liczyć z nastrojem kolonii angielskich i z postawą Ameryki. Pracuje ona zawzięcie nad usunięciem trudności i nad uzgodnieniem dążeń i stanowiska zainteresowanych państw w Azji. Ostatnio czytaliśmy w dziennikach o projekcie aljansu angielsko-amerykańsko-japońskiego.

Oczywiście do tego przyjść może w wypadku wzajemnych ustępstw. Przedewszystkiem zależy to od stanowiska Japonii.

Jeżeli zaś Japonia uzna za niemożliwe poczynić jakiegokolwiek ustępstwa i zacznie szukać sprzymierzeńców poza Anglią — to może przyjść do wielkiego konfliktu międzynarodowego o wpływy na wschodzie. Wojna ta mogłaby znaleźć niebezpieczny refleks i echo w Europie. W tem leży znaczenie sprawy pokoju angielsko-japońskiego.

Kronika polityczna.

Irlandja niezależną gwarantują bezpieczeństwo Anglii.

Senatorowie parlamentu Południowej Irlandji w memorandum wysłanem do Lloyda George'a w czwartek, oświadczają, że przyjmują wybór do senatu, zastrzegając sobie zupełną wolność akcji. Stwierdzają, że zakres przyznany parlamentowi południowemu jest niedostateczny i żądają reformy ustawy organizującej rząd Irlandji. Są oni gotowi do współpracy z izbą niższą reprezentującą rzeczywistość większości wyborców, lecz odmówią współpracy wszelkiemu ciętu mianowanemu przez władzę w miejsce parlamentu z wyboru.

Równocześnie p. De Valera oświadczył pewnemu dziennikarzowi australijskiemu, że Irlandja nie przyjmie statutu „posiadłości zamorskich”. De Valera chce stworzenia neutralnego państwa Irlandji, którego nienaruszalność gwarantowana byłaby przez Stany Zjednoczone przez poszczególne państwa imperjum brytyjskiego i przez inne narody gotowe służyć gwarancją. Taka Irlandja nie pozwoliłaby żadnemu państwu posługiwać się swem terytorjum lub portami, jako podstawą ataków na Anglię. Anglija byłaby wówczas bezpieczniejszą niż obecnie.

Bułgaria na rozdrożu.

To, co się obecnie dzieje w Bułgarii, przejmując sfery angielskie prawdziwym strachem. Posiadanie Konstantynopola staje się coraz bardziej problematyczne. Sily Kemala Paszy wzrastają, a zajęcie miasta Ismid, leżącego na wschód od Konstantynopola, wywarło bardzo silny wpływ na Muzułmanów, którzy spodziewają się lada dzień zajęcia Stambułu. Koalicja, w szczególności zaś Anglija, próbuje układow i urzęda starym zwyczajem „pasy neutralne”. Jednakże sama w nie nie wierzy i obawia się, że dalsze powodzenia Kemalistów wywołają bardzo niebezpieczny dla Anglii ferment w Bułgarii, gdzie radykałscy w połączeniu z pravicowcami, przy wydatnym współudziale bolszewików, prą do udzielenia pomocy Kemalistom. Kemal Pasza, „lew Angory”, jest przedmiotem ogólnego zachwytu. Jego portrety i pocztówki z jego wizerunkiem krążą masami po kraju. Między Sofją a Moskwą odbywa się żywa wymiana listów.

KOMUNIKAT.

Odpowiedź Zarządu Spółki Akcyjnej Kolei Elektrycznej Łódzkiej na komunikat prasowy Magistratu m. Łodzi z dn. 7 lipca r. b.

W roku 1897 ... grupę miejscowych przemysłowców ... zawarła z ówczesnym magistratem ...

od placu kościelnego przez ulicę Złota, stary rynek, ul. Nowomiejską, nowy rynek i ul. Piotrkowską ...

I tak w 1916 roku rada miejska uchwaliła wprowadzenie podatku od biletów tramwajowych ...

Zarząd tramwajów oparł się na wprowadzeniu tego podatku, lecz ówczesny prezydent ...

W § 21 umowy ustalona była taryfa na przejazd tramwajami 6 kop. w klasie II i po 8 kop. w I ...

Zgodnie z § 3 umowy koncesyjnej grupa przemysłowców, która ją zawarła ...

Z chwilą wybuchu wojny, ówczesne warunki ekonomiczne i finansowe w kraju uległy zasadniczej zmianie ...

Jest rzeczą oczywistą, że i taryfa tramwajowa powinna być dostosowywana do zmieniających się warunków ...

Przedsiębiorca obecnie ma prawo domagać się ...

leżącą odcinek podwyższenia taryfy wobec znacznego wzrostu ...

Kiedy wprowadzono w Łodzi samorząd miejski, ustanawianie taksy za przejazd tramwajami ...

Nasłownie, jak wynika z uchwały rady miejskiej z dnia 1 grudnia ub. r., rada miejska chce dysponować ...

Rada miejska jakby zapomina o tem, że przecież przedsiębiorstwo ma zamortyzować z dochodu i kapitału ...

Kiedy zarząd tramwajów zaprotestował przeciw pomienionemu uchwałom, magistrat w piśmie z dnia 16 grudnia 1920 r. zażądał ...

Z powyższego wynika, że przedewszystkiem pogwałcono umowę koncesyjną ...

Rozumie się, że koncesyjna umowa nie zasłania kolei elektrycznej łódzkiej przed wszelkimi innymi podatkami ...

trzymywał dla spółki za inkasowanie tego podatku 10 proc., lecz obecnie miasto zmniejsza tę normę do 2 proc. ...

Nasłownie, jak wynika z uchwały rady miejskiej z dnia 1 grudnia ub. r., rada miejska chce dysponować ...

Rada miejska jakby zapomina o tem, że przecież przedsiębiorstwo ma zamortyzować z dochodu i kapitału ...

Kiedy zarząd tramwajów zaprotestował przeciw pomienionemu uchwałom, magistrat w piśmie z dnia 16 grudnia 1920 r. zażądał ...

Takie stanowisko władz miejskich w stosunku do spółki akcyjnej, eksploatującej tramwaje, jest w rażącej sprzeczności z umową koncesyjną ...

Podkreślamy, że skarga do sądu takiej treści, jak wyżej przytoczono, podana była nie w maju, jak podaje magistrat ...

Ze względu na to, że sprawa podatku od biletów tramwajowych jest sprawą zasadniczą dla kolei elektrycznej łódzkiej ...

Nie potrzeba chyba dowodzić, że podatek od biletów wpływa w pewnej mierze na obniżenie liczby pasażerów ...

mieniony wyrok sądu okręgowego, w tej części która dotyczy podatku od biletów.

Sąd okręgowy nie podał jeszcze motywów wyroku t. j. tych zasad, jakimi się kierował ...

Natomiast spółka akcyjna kolei elektr. łódzkiej ma umowę z miastem, na mocy której obowiązana jest wozić publiczność w mieście ...

Drugi argument magistratu mianowicie, że wskutek zatwierdzenia przez władze nadzorcze statutu podatku od biletów ...

Przechodząc następnie do funduszu, który utworzył się z powodu pobierania przez koleje elektryczne łódzką za bilety pełnej taryfy ...

Przez żądanie rękąmi co do zapłaty w przyszłości podatku od biletów i przez uzależnienie od dania takiej rękąmi uchwalenia nowej taryfy ...

mialo absolutnie żadnego prawa do tego funduszu.

To też Zarząd K. E. Ł. uważa za zupełnie niewłaściwe i przedwczesne pogróżki magistratu o pociągnięcie dyrektora tej kolei do odpowiedzialności karnej ...

Mylnem jest dalej zwalanie winy na zarząd kolei elektrycznej łódzkiej, że w budżecie miasta powstała luka wskutek tego ...

Na tem możnaby zakończyć odpowiedź na komunikat magistratu, gdyby nie ta okoliczność, że rozpoczął się strajk pracowników tramwajowych ...

Kiedy wobec zgłoszenia przez pracowników żądań podwyższenia plac po groźbie strajku zarząd kolei elektr. łódzkiej zwrócił się do magistratu o podwyższenie taryfy ...

Takie stanowisko magistratu, niesłusznie i niewłaściwie łącząc sprawę podwyżki taryfy ...

Zarząd kolei elektrycznej łódzkiej podkreśla, że z opłatą 5 proc. od dochodu brutto, należną miastu w myśl umowy koncesyjnej ...

Przez żądanie rękąmi co do zapłaty w przyszłości podatku od biletów i przez uzależnienie od dania takiej rękąmi uchwalenia nowej taryfy magistrat dążył oczywiście do zlikwidowania na swoją korzyść procesu sądowego ...

Zarząd kolei elektrycznej łódzkiej zasadniczo nie może wykonać żądań magistratu, gdyż w przeciwnym razie zaakceptowałaby w zasadzie podatek ...

Powysze wyjaśnienia podajemy do publicznej wiadomości w tem przekonaniu, że opinia publiczna uzna stanowisko zarządu kolei elektrycznej łódzkiej za zupełnie usprawiedliwione ...

KINO
Dolina Szwajcarska
ul. Sienkiewicza Nr. 40.

KINO
Dolina Szwajcarska
ul. Sienkiewicza Nr. 40.

Dziś i dni następnych
Tylko dla dorosłych

Prawdziwą perłą wysokiego arcyzmu jest ostatni film włoskiej wytwórni „Cezar” w Rzymie p. t.

„JEDNA Z WIELU”

Potężny dramat w 6 aktach oparty na autentycznej historii mściwego Hrabiego Bojomonte i nie-
szczęsnej córki jego Bianki. Najlepsza kre-
acja porywającej swą subtelną grą precudnej **Djany Karenne** W roli o-
błąkanej.

Początek o g. 6-ej. W soboty o g. 4-ej. W niedziele o g. 3-ej p. p.

Największe w naszym mieście
Kino-Popularne
Konstantynowska 18.
Pierwszy raz w Łodzi.
III-cia i ostatnia serja.

BLASKI i CIENIE PARYŻA

(Motłoch Paryża)

Dramat detektyw w 5 akt. W roli głównej słynna z urody,
zręczności i wyrobienia gimnastycznego artystka włoska — „Marceli”.

Dziś Premjera!

2-ga serja (ostatnia)

Dziś Premjera!

potężnego dramatu p. t.

„NOC 11-go WRZEŚNIA”

(„GRZESZNICA”)

Oddzielna całość!

Niezwykła akcja!

OGŁOSZENIE.

Ponieważ w dniu 30 czerwca r. b., z przyczyn od Magistratu niezależnych, I losowanie II emisji pożyczki miejskiej nie odbyło się, termin drugi został wyznaczony na dzień 12 lipca r. b. o godzinie 10 rano, w gmachu Magistratu, Plac Wolności 14, pokój Nr. 23.

MAGISTRAT m. ŁODZI.

DRUKARNIA AKCYDENSOWA

- ŁÓDŹ -

Przejazd 8

„PRACA”

- ŁÓDŹ -

Przejazd 8

PRZYJMUJE OBSTALUNKI NA
ROBOTY DRUKARSKIE np.:
RACHUNKI,
BLANKIETY,
CYRKULARZE,
KWITARJUSZE,
AFISZE, ..
PROGRAMY i t. p.
DLA STOWARZYSZEŃ i ORGA-
NIZACJI ROBOTNICZYCH
ZNACZNE USTĘPSTWO.

- ŁÓDŹ -

Przejazd 8

„PRACA”

- ŁÓDŹ -

Przejazd 8

SANDALKI
Butelki domowe, pantofle,
pokrochony, nici, Papierowe,
gumowe kołnierzyki.
Tanie źródło
Peterskiego i Szmolka
Płoczn. wska 91.

Ogłoszenia drobne.

A. Fisharmonję, me-
dębową różno sprzedam tanio,
Sienkiewicza 20, mieszka 21, ofi-
cyna II wejście, pierwsze piętro.
2521-9

Andrzejewskiemu Janowi skra-
dziono paszport niemiecki,
wydany w Łodzi. 2514-3

Janu Adolf zagubili paszport
niemiecki, wydany w Łodzi.
2516-3

Krawczyk Marja zagubiła Kartę
od paszportu, wydaną z fa-
bryki Heinza i Kunitzera w Wł-
dzwie. 2 28-1

Kaczmarek Teodor Franciszek
zagubił dowód osobisty, wy-
dany w Łodzi. 2517-3

Matusiak Walenty zagubił pasz-
port niemiecki, wydany w
Łodzi i kartę powołania rocznika
1892, wydaną w P. K. U. w Ło-
dzi. 2196-3

Niewiadomska Niepomucena za-
gubiła legitymację chlebową
wydaną na 3 osoby. 2421-1

Okazja! Do sprzedania apa-
rat fotograficzny
do zdjęć momentalnych, Aleksan-
drowska 33, u stolarka. 2489-1

Plechura Walenty zagubił do-
wód osobisty, wydany w gm.
Brus. 2526-8

Pietrzak Teofila zagubił legi-
tymację chlebową, wydaną na
2 osoby. 2522-1

Prądmowski Józef zagubił port-
fel w którym był paszport
niemiecki, i dwie książeczki z
Pol. Zw. Zaw. 2520-3

Szymczyński Karimierz zagubił
paszport rosyjski, wydany w
Łodzi. 2507-9

Troczyński Alfons zagubił kartę
beztarminowego urlopu, wyda-
ną z P. K. U. w Łodzi. 2515-1

Wasik Stefan zagubił paszport
familiowy, wydany w Łodzi.
Wagner Rudolf zagubił pasz-
port niemiecki, wydany w
Łodzi. 2529-3
Wasilewska Władysława zaga-
biła dowód osobisty, wyda-
ny w Łodzi. 2478-3

Potrzebne

Dwie Introligatorki lub praktykantki
samotne—pensja
według taryfy na Pomorzu,
ponadto mieszkanie. Zgłoszenia do Admini-
stracji „Pracy”.

!! NA CZASIE!!

Wobec braku cukru należy pić kawę słodzoną
pod nazwą „KAWO-SŁODOL”.
Po przygotowaniu otrzymuje się kawę słodką, smaczną, aroma-
tyczną i pożywną. ŻĄDAĆ WSZĘDZIE! Główny Skład:
Józef Trawkowski ŁÓDŹ, BRZEZIŃSKA Nr 58
(apteka) 2 26-10

Seminarjum Nauczycielskie żeńskie Heleny Cholewickiej

(Piotrkowska 120).

W roku szkolnym 1921/22 będą ozyne kursy: 1-szy i 2-gi,
odpowiadające klasom 4-ej i 5-ej oraz przygotowawcze, od-
powiadające 2-ej i 3-ej klasie. Zapisy i informacje między
11-stą a 4-tą. 2335-5